

Handläggare: Gunilla Schedin
Telefon: 508 09 015

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd

Vilka utsatta barn ska vi inte hjälpa? - svar på skrivelse från f.d. ledamoten Carina Fredén (s)

Förslag till beslut

Skrivelsen besvaras med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Ylva Tengblad
stadsdelsdirektör

Annette Luengo
avdelningschef

Sammanfattning

Carina Fredén (s) har i en skrivelse till nämnden påtalat att utsatta barns behov av insatser från socialtjänstens sida inte kan tillgodoses inom ramen för tilldelad budget. Hon vill därför att nämnden begär en översyn av det system staden tillämpar vid fördelning av budgetmedel och påtalar att det sannolikt finns behov av en nivåhöjning.

Inför år 2007 har staden antagit en ny modell för fördelning av resurser till barn och ungdomar, vilket innebär minskad resurstilldelning eftersom kostnaderna för familjerättsverksamheten numera ska täckas inom den tilldelade budgetramen. Med tanke på det stora underskott verksamheten, trots omfördelning av medel från andra verksamhetsområden, uppvisat under flera år är förvaltningen oroad över den knappa resurstilldelningen. Förvaltningen förutsätter emellertid att man från stadens sida kommer att utvärdera den nya resursfördelningsmodellen och anser att det i nuläget därför inte finns skäl för nämnden att begära en översyn.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid planeringsavdelningen på uppdrag av barn- och ungdoms-avdelningen.

Bakgrund

Carina Fredén, tidigare ledamot i Norrmalms stadsdelsnämnd, har inkommit med en skrivelse till stadsdelsnämnden angående utsatta barn och socialtjänstens möjligheter att ge dessa barn det stöd och den hjälp de behöver. Carina Fredén framhåller att de behov som finns inom stadsdelen Norrmalm inte kunnat tillgodoses inom ramen för tilldelade resurser. För år 2006 uppvisar verksamheten ett underskott på 9 mnkr, trots omfördelning av budgetmedel från andra verksamhetsområden. Utrymmet för omfördelningar, menar Carina Fredén, blir väsentligt beskuret i och med att ansvaret för grundskolan och stadsmiljön flyttas till central nivå.

Carina Fredén refererar till några enskilda ärenden där hon, som tidigare ordförande i sociala delegationen, varit med och fattat beslut och där det aldrig varit någon tvekan om att barnet måste få hjälp. Detta borde rimligen, menar hon, leda till att man också är beredd att ta det politiska (= ekonomiska) ansvaret för de utsatta barnen.

Carina Fredén hemställer därför om att nämnden:

- hos stadens centrala organ begär en översyn av fördelningssystemet avseende stöd och vård av utsatta barn
- påtalar att det sannolikt finns behov av en nivåhöjning inom Stockholms stad avseende resurserna för vård och stöd för utsatta barn
- vid fastställande av sin egen budget för år 2007 tilldelar verksamheten för de utsatta barnen så mycket av omfördelningsbara resurser som möjligt

Stadsdelsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 december 2006 att överlämna Carina Fredéns skrivelse till förvaltningen för beredning, skrivelsen bifogas.

Förvaltningens synpunkter

Det är helt uppenbart att de resurser Norrmalms stadsdelsnämnd tilldelats för att stödja och hjälpa utsatta barn och ungdomar inte varit tillräckliga för att täcka kostnaderna för faktiska insatser. För att bättre tillgodose behoven har nämnden, som Carina Fredén påpekar, under flera år tvingats omfördela betydande budgetmedel från andra verksamhetsområden.

Inför år 2007 har staden antagit en ny modell för fördelning av resurser till individ- och familjeomsorgen - barn och ungdomar. Den nya modellen är en modifiering av det förslag till resursfördelningsmodell som lades fram våren 2006 och innebär att man, utöver tidigare föreslagna variabler, tillfört ett s.k. barntäthetsindex som anger andelen

barn i åldern 0 till 19 år inom respektive stadsdel i relation till totala andelen barn i staden.

Detta betyder att det nya resursfördelningssystemet grundar sig på ett socialt index, som omfattar ett *strukturindex* (andel med utländsk bakgrund, andel låginkomsttagare och andel barn med föräldrar som har högst förgymnasial utbildning) och ett *ungdomsindex* (andel elever i åk 9 med icke godkända betyg i matematik, svenska och engelska samt andel ungdomar med åtal/åtalsunderlåtelse) samt på ett *barntäthetsindex*. Budgettilldelningen för år 2007 baseras till 80 % på resp. stadsdels sociala index och till 20 % på dess barntäthetsindex.

För Norrmalms stadsdelsnämnd innebär den nu antagna fördelningsmodellen en minskning av tilldelad budget från 25,1 mnkr netto år 2006 till 25,0 mnkr netto innevarande år. I realiteten har det dock skett en minskning av resurser eftersom den tilldelade budgeten för år 2007 ska täcka nämndens kostnader för familjerättsverksamheten. Medel för familjerätt har tidigare ingått i budgeten för individ- och familjeomsorg – vuxna, vilket inneburit att nämnden gjort en intern omfördelning från individ- och familjeomsorg – vuxna till barn och ungdomar. För år 2006 omfördelades på detta sätt sammanlagt 1,6 mnkr för att täcka nämndens kostnader för familjerätten.

Under år 2006 omfördelade Norrmalms stadsdelsnämnd sammanlagt 4,7 mnkr från andra verksamhetsområden till individ- och familjeomsorg – barn och ungdomar. Trots detta kommer verksamheten att uppvisa ett underskott på ca 9 mnkr.

I sin skrivelse hemställer Carina Fredén om att Norrmalms stadsdelsnämnd i budget för år 2007 tilldelar ”verksamheten för de utsatta barnen så mycket av omfördelningsbara resurser som möjligt”. Förvaltningen föreslår i budget för innevarande år att sammanlagt 5,4 mnkr omfördelas från andra verksamheter för att täcka de beräknade kostnaderna för olika typer av insatser.

Med tanke på det stora underskott verksamheten, trots omfördelning av medel från andra verksamhetsområden, uppvisat under flera år är förvaltningen oroad över den knappa resurstilldelningen. Det finns risk för att tidiga och förebyggande insatser får stå tillbaka och att bara de mest akuta behoven kan tillgodoses. Detta kan på sikt leda till en ökning av mycket kostsamma insatser i form av exempelvis institutionsvård.

Stadsdelsnämnden framhöll i sitt remissvar med anledning av förslaget till ny resursfördelningsmodell att man ansåg att de socioekonomiska variablerna fått en alltför stor betydelse och att det finns en hel del problem bland barn och ungdomar, t.ex. neuropsykiatriska och psykiska störningar, som inte är relaterade till socioekonomiska variabler. Som ytterligare exempel på att problem under uppväxtåren inte hänger samman med familjens socioekonomiska standard påpekade nämnden det faktum att förhållandevis många adoptivbarn får problem som gör att de har behov av insatser från socialtjänstens sida.

Förvaltningen anser att den socioekonomiska strukturen i resp. stadsdel ges en alltför stor betydelse också i den resursfördelningsmodell som nu börjat tillämpas.

I sitt remissvar uttryckte stadsdelsnämnden sin oro över att den stora omfördelningen av resurser stadsdelsnämnderna emellan, som förslaget till ny modell innebar, skulle göra att omfattningen av det stöd och den hjälp utsatta barn och ungdomar skulle komma att erbjudas blir avhängigt av om de bor i en stadsdel med hög socioekonomisk standard eller inte. Den modifiering av förslaget som nu gjorts betyder en något mindre omfördelning av resurser. Som förvaltningen ser det kvarstår dock risken för att barn och ungdomar inte kommer att kunna erbjudas samma möjligheter till stöd och hjälp i utsatta situationer oavsett var i staden de bor.

Förvaltningen förutsätter att man från stadens sida kommer att utvärdera den resursfördelningsmodell som nu antagits och belysa dess konsekvenser för barn och ungdomar i olika delar av staden. Det borde i detta sammanhang vara av intresse för staden att analysera om eventuella underskott beror på ett ineffektivt resursutnyttjande eller på brister i fördelningsmodellen. Förvaltningen anser inte att det, som Carina Fredén (s) föreslår, finns skäl för nämnden att i nuläget begära en översyn av det helt nyligen antagna fördelningssystemet. Frågan om en eventuell nivåhöjning av de resurser staden avsätter för vård och stöd till utsatta barn och ungdomar bör tas upp i samband med en översyn av den nu tillämpade modellen för fördelning av budgetmedel.

Carina Fredén (s) frågar sig vilka utsatta barn vi, med alltmer krympande resurser, inte ska hjälpa. Den skyldighet socialtjänsten har när det gäller att stödja och hjälpa utsatta barn och ungdomar kan aldrig ifrågasättas. Förvaltningen måste trots minskade resurser fortsätta arbeta både förebyggande och vid behov också vidta åtgärder till skydd för barn och unga som riskerar att fara illa eller lever i familjer eller miljöer där deras hälsa och utveckling äventyras.

Bilaga

Skrivelse från Carina Fredén, f.d. ledamot i Norrmalms stadsdelsnämnd.